

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

EKONOMICZNO-SPOŁECZNE UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNEGO ZRÓŻNICOWANIA SEKTORA KULTURY W POLSCE WSCHODNIEJ

KATARZYNA GABRYJOŃCZYK

Głównym celem dysertacji było zidentyfikowanie ekonomiczno-społecznych uwarunkowań zróżnicowania przestrzennego rozwoju sektora kultury w makroregionie Polski Wschodniej w latach 2012 i 2016.

Na potrzeby pracy sformułowano cztery hipotezy badawcze, których sprawdzenie stanowiło podstawę do wnioskowania na temat tego, w jakich warunkach sektor kultury w jednostkach powiatowych w Polsce Wschodniej uzyskał wyższy poziom rozwoju. Aby zrealizować cel, jak i zweryfikować postawione hipotezy, posłużono się danymi wtórnymi (m.in. statystyki GUS) oraz pierwotnymi (przeprowadzono badanie ankietowe). Na potrzeby pracy skonstruowano miary syntetyczne poziomu rozwoju sektora kultury i rozwoju ekonomiczno-społecznego, a także przeprowadzono szereg analiz statystycznych. W analizie uwzględniono m.in. lokalizację powiatów i miast na prawach powiatu, ich poziom rozwoju ekonomiczno-społeczny i jakość życia mieszkańców wybranych jednostek. Ponadto sformułowano operacyjną definicję sektora kultury.

W wyniku przeprowadzonych rozważań dowiedziono, że miasta na prawach powiatu stanowiły centra rozwoju sektora kultury w Polsce Wschodniej. Wskaźnik kultury w Polsce Wschodniej w obu analizowanych latach był istotnie statystycznie wyższy ($p < 0,001$) dla miast na prawach powiatu w porównaniu z pozostałymi powiatami tego makroregionu. Większość spośród 14 miast na prawach powiatu znalazło się wśród jednostek z najwyższą klasą rozwoju sektora kultury.

Wykazano też istnienie pozytywnej korelacji pomiędzy poziomem rozwoju tego sektora i rozwoju ekonomiczno-społeczny jednostek powiatowych w makroregionie. Zarówno dla roku 2012, jak i 2016, wykazano istotną statystycznie ($p < 0,001$) pozytywną korelację pomiędzy tymi dwoma zmiennymi. W obu przypadkach zależność ta nie miała charakteru silnego, a jedynie umiarkowany. Niemniej jednak już występowanie takiego pozytywnego związku pozwala sformułować wniosek, że poprawie sytuacji ekonomiczno-społecznej jednostki powiatowej w Polsce Wschodniej towarzyszyło zwiększenie poziomu rozwoju sektora kultury.

Nie potwierdzono prawdziwości hipotezy zakładającej, że czynniki ekonomiczne silniej niż te o charakterze społecznym korelują z poziomem rozwoju sektora kultury. Na podstawie wyników przeprowadzonego badania sondażowego nie można było jednoznacznie stwierdzić, że respondenci z 5 jednostek powiatowych o najbardziej rozwiniętym sektorze kultury statystycznie istotnie lepiej ocenili jakość swojego życia niż ankietowani z 5 powiatów o najniższych wartościach wskaźnika rozwoju sektora kultury w 2016 roku. Okazało się więc, że niezależnie od tego, jak rozwinięty był sektor kultury w miejscu zamieszkania, respondenci podobnie postrzegali to, jak im się żyje.

Słowa kluczowe – sektor kultury, Polska Wschodnia, rozwój sektora kultury, zróżnicowanie przestrzenne, rozwój ekonomiczno-społeczny, miara syntetyczna.

Katarzyna Gabryjńczyk